

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 8. decembra 2008

na žiadosť Národnej banky Slovenska k návrhu vyhlášky o hotovostnom peňažnom obehu (CON/2008/86)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) prijala 10. novembra 2008 žiadosť Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) o stanovisko k návrhu vyhlášky o niektorých podrobnostiach o hotovostnom peňažnom obehu a o zmene niektorých vyhlášok (ďalej len „návrh vyhlášky“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 105 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „zmluva“) a na článku 2 ods. 1 prvej a druhej zarážke rozhodnutia Rady 98/415/ES z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou vnútroštátnymi orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov¹, keďže sa návrh vyhlášky týka záležitostí meny a platobných prostriedkov. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Účel návrhu vyhlášky

Návrh vyhlášky je vykonávacím právnym predpisom, ktorý upravuje technické podrobnosti, a mal by byť prijatý podľa článkov 17b ods. 5, 17e ods. 5 a 17f ods. 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Účelom návrhu vyhlášky je úprava otázok, ktoré sa týkajú spracovania eurobankoviek a euromincí, odoberania falšovaných, znehodnotených alebo poškodených eurobankoviek a predovšetkým implementácia Rámca na detekciu falzifikátov a triedenie eurobankoviek úverovými inštitúciami a ostatnými spracovateľmi peňazí podľa upotrebitelnosti² (ďalej len „rámec“), čím tiež prispieva k plynulému prechodu na euro na Slovensku od 1. januára 2009. Návrh vyhlášky podrobnejšie: i) vymedzuje najčastejšie používané pojmy, ktoré súvisia s eurobankovkami a euromincami, ii) upravuje spracovanie, triedenie a balenie eurobankoviek a euromincí bankami a ostatnými spracovateľmi peňazí a iii) upravuje postupy odoberania pozmenených alebo falšovaných eurobankoviek a euromincí a tých eurobankoviek a euromincí, pri ktorých vznikne podozrenie, že sú falšované, pozmenené, poškodené, znehodnotené alebo neoprávnene vyrobené.

¹ Ú. v. ES L 189, 3.7.1998, s. 42.

² Pozri dokument ECB s názvom „*Spracovanie eurobankoviek: Rámec na detekciu falzifikátov a triedenie eurobankoviek úverovými inštitúciami a ostatnými spracovateľmi peňazí podľa upotrebitelnosti*“ (SEC/GovC/04/23/09a.rev-2), ktorý schválila Rada guvernérov ECB 16. decembra 2004, a ktorý je dostupný na internetovej stránke ECB www.ecb.europa.eu.

2. Všeobecné pripomienky

- 2.1 ECB víta, že NBS implementuje rámec prostredníctvom návrhu vyhlášky, keďže táto skutočnosť prispeje k dosiahnutiu vysokej úrovne harmonizácie v rámci Eurosystemu v oblasti eurobankoviek a euromincí a pomôže Slovensku k dosiahnutiu právnej konvergenie v tejto oblasti. Podľa prechodného režimu pre implementáciu rámca v nových zúčastnených členských štátoch (ďalej len „prechodný režim“), ktorý bol schválený Radou guvernérov ECB v decembri 2004, NBS by ako národná centrálna banka (ďalej len „NCB“) nového zúčastneného členského štátu od 1. januára 2009 mala prijať rámec: „... čo najskôr, najneskôr však do 12 mesiacov odo dňa, ku ktorému eurobankovky a euromince v danom novom zúčastnenom členskom štáte nadobudnú postavenie zákonného platidla.“ Keďže predpokladaným dátumom nadobudnutia účinnosti návrhu vyhlášky je 1. január 2009, Slovensko tak bude spĺňať podmienky prechodného režimu.
- 2.2 Podľa článku 106 zmluvy má ECB výlučné právo povoľovať vydávanie bankoviek v Spoločenstve. Mince môžu vydávať členské štáty v objeme schválenom ECB. V dôsledku uvedeného platí všeobecný princíp, že regulačné právomoci Eurosystemu sa týkajú len bankoviek. Navyše, pokiaľ ide o vstup národných centrálnych bánk do Eurosystemu, ECB podporuje jasné a jednotné rozlíšenie medzi vnútroštátnymi pravidlami, ktoré sa vzťahujú na bankovky, a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na mince³. ECB preto zastáva názor, že by pre návrh vyhlášky bolo prínosom, ak by sa jednotne vnútorne upravili ustanovenia, ktoré sa týkajú eurobankoviek, tak, že budú oddelené od ustanovení, ktoré sa týkajú euromincí⁴.
- 2.3 Keďže návrh vyhlášky upravuje tiež otázky, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva, najmä do rozsahu právneho rámca Európskeho systému centrálnych bánk a ECB, toto stanovisko sa zameriava na tie ustanovenia návrhu vyhlášky, ktoré: i) patria do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva, ii) patria do právomoci ECB a iii) sú právneho a nie výlučne technického charakteru. Navyše, ECB by rada zdôraznila, že podľa článku 10 zmluvy je zodpovednosťou slovenských orgánov prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich z tejto zmluvy alebo z opatrení prijatých inštitúciami Spoločenstva vrátane opatrení prijatých v rámci Eurosystemu.

³ Pozri odsek 2.3 stanoviska ECB CON/2007/28 z 25. septembra 2007 na žiadosť prezidenta Narodowy Bank Polski k návrhu vyhlášky o spôsobe a postupe pre výpočet, triedenie, balenie a označovanie balíčkov bankoviek a mincí a o vykonávaní činností, ktoré sa vzťahujú na dodávku bankoviek a mincí bankám, odsek 2.2 stanoviska ECB CON/2008/36 z 5. augusta 2008 na žiadosť Latvijas Banka k návrhu vyhlášky o lotyšských bankovkách a minciach a odsek 2 stanoviska ECB CON/2008/47 z 9. októbra 2008 na žiadosť Sveriges Riksbank k návrhu vyhlášky o náhrade za stiahnuté bankovky a mince.

⁴ Súčasné znenie návrhu vyhlášky vôbec neoddeľuje ustanovenia, ktoré sa týkajú eurobankoviek od ustanovení, ktoré sa týkajú euromincí.

3. Konkrétne pripomienky

- 3.1 Okrem implementácie uvedeného rámca musí Slovensko v oblasti eurobankoviek⁵ dodržiavať tiež právne akty Spoločenstva a ECB. Hoci ECB nemá žiadne ďalšie konkrétne pripomienky právnej povahy k návrhu vyhlášky, znova zdôrazňuje, že zodpovednosť za zaistenie úplného súladu návrhu vyhlášky s právnym rámcom Eurosystemu v tejto veci nesie konzultujúci orgán.
- 3.2 Podľa rozhodnutia Rady 2008/608/ES z 8. júla 2008 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009⁶ Slovensko spĺňa potrebné podmienky na prijatie eura a výnimka v jeho prospech uvedená v článku 4 Aktu o pristúpení⁷ sa zrušuje s platnosťou od 1. januára 2009. Keďže dátum nadobudnutia účinnosti návrhu vyhlášky sa buď zhoduje s dátumom zavedenia eura na Slovensku alebo sa odkladá na 1. január 2010 podľa článku V tohto návrhu, z dôvodu jasnosti právneho textu by bolo vhodné vypustiť z poznámok pod čiarou k odkazom v návrhu vyhlášky⁸ tie odkazy na právne predpisy Spoločenstva⁹, ktoré sa po zavedení eura na Slovensku stanú obsolétnymi.

Toto stanovisko sa uverejňuje na internetovej stránke ECB .

Vo Frankfurte nad Mohanom, 8. decembra 2008.

[podpis]

prezident ECB

Jean-Claude TRICHET

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6), rozhodnutie ECB/2003/4 z 20. marca 2003 o nominálnych hodnotách, špecifikáciách, reprodukcii, výmene a sťahovaní eurobankoviek z obehu (Ú. v. EÚ L 78, 25.3.2003, s. 16), usmernenie ECB/2003/5 z 20. marca 2003 o uplatnení opatrení proti neoprávneným reprodukciam eurobankoviek a o výmene a stiahnutí eurobankoviek (Ú. v. EÚ L 78, 25.3.2003, s.20), nariadenie Rady (ES) č. 2182/2004 zo 6. decembra 2004 o medailách a žetónoch podobných eurominciám (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 1) a odporúčanie Komisie z 27. mája 2005 o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu (Ú. v. EÚ L 184, 15.7.2005, s. 60), a dokument ECB s názvom „Zber údajov od úverových inštitúcií a ostatných spracovateľov peňazí podľa Rámca na spracovanie bankoviek“, ktorý je dostupný na internetovej stránke ECB www.ecb.europa.eu.

⁶ Rozhodnutie Rady 2008/608/ES z 8. júla 2008 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 195, 24.7.2008, s. 24).

⁷ Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33).

⁸ Pozri poznámku pod čiarou k odkazu 1 v návrhu vyhlášky.

⁹ Odo dňa zavedenia eura na Slovensku sa nariadenie Rady (ES) č. 1339/2001 z 28. júna 2001, ktorým sa rozširuje účinnosť nariadenia (ES) č. 1338/2001 stanovujúceho opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu, na tie členské štáty, ktoré neprijali euro ako svoju jednotnú menu (Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 11) stáva obsolétnym.